

Biokolpanna på Nuntorp Gård

Nuntorps Gård, som drivs av Richard och Anna Johansson, har ett stort fokus på den gröna näringens utveckling. För några år sedan sökte Richard stöd från Klimatklivet för att investera i en biokolspanna. Idag finns biokolspannan på plats och producerar värme till de olika fastigheterna på Nuntorp. Dessutom genererar pannan biokol som används som jordförbättringsmedel.

20 minuter norr om Vänersborg, längs med E45an, ligger Nuntorp Gård¹. Nuntorp Gård har sedan 1943 varit en plats för kunskapsinlärning och utveckling av grön näring. Richard Johansson och hans fru Anna köpte Nuntorp Gård 2018, ett köp som innebar ett högriskprojekt med många fastigheter men inga hyresgäster. De senaste fem åren har de utvecklat gården till ett center för den gröna näringens utveckling där bland annat en företagsby finns². Företagsbyn består av aktörer från olika branscher med anknytning till de gröna näringarna.

- Vi ville skapa något annorlunda, ett grönt centrum. Det ska vara en bra plats både för personer och verksamheter att befinna sig på, berättar Richard.

Förutom ett antal olika verksamheter som hyr in sig på gården finns även ett naturbruksgymnasium och en sarskola. Både Richard och hans fru har ett stort engagemang för utbildningsfrågor och bestämde sig för att Nuntorp, efter ett antal år utan ett naturbruksgymnasium, återigen behövde ett som kan kompetensförsörja lantbruken i området.

En teknik som fångar in koldioxid

På Nuntorp finns ett mindre vindkraftverk som producerar el när det blåser, det finns även solpaneler på två tak som producerar el till fastigheten när solen skiner. Utöver detta finns även en större investering, nämligen en biokolpanna, som fått stöd från klimatklivet. Richard hade hört talas om Klimatklivet och till en början tittade de på att investera i en flispanna men när de fick de upp ögonen för en biokolpanna ändrades upplägget.

- Vi tyckte det lät spännande och intressant att man kunde få en produkt samtidigt som man producerar värme. Det är en bland få tekniker där man kan minska koldioxiden i atmosfären. Dessutom kan det bidra till en bättre jordhälsa, säger Richard.

¹ [Konferens - Restaurang - Gårdsbutik | Nuntorp](#)

² [Startsida - Gröna klustret \(gronaklustret.se\)](#)

Klimatklivet är investeringsstödet som gör det möjligt att satsa på fossilfri framtidsteknik och grön omställning. Det kan sökas av företag, kommuner, regioner och organisationer i hela Sverige.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Till biokolpannan används träflis från det egna skogsbruket och i stället för att elda upp flisen som i en vanlig flispanna pyrolyseras flisen och i processen genereras både värme och biokol³. Värmen används för att värma upp de olika fastigheterna på gården. I samband med investeringen i biokolpannan lät Richard och Anna även bygga ett nytt närvärmenät. Det förra kulvertsystemet var ineffektivt och ledde till stora värmeförluster. Det gamla systemet låg på med fullt flöde året runt men idag finns ett behovsstyrt flöde som gör att mycket energi kan sparas. Biokolen som produceras används sedan som jordförbättringsmedel. Richard förklarar att biokol är som ”sockerbitar i marken”, de suger till sig vatten och näring och ger ifrån sig det när växterna behöver.

Foto: Hanna Ekberg

Stödet från Klimatkliven en förutsättning för investeringen

Att Richard kunde söka stöd från Klimatklivet har varit helt avgörande för att kunna investera i biokolpannan. I området har biokolpannan fungerat lite som en pilot och det har funnits ett stort intresse för pannan både från lantbrukskollegor, politiker, företag och media.

- För den som funderar på att investera i en biokolpanna är det viktigt att man har ett intresse men också tid för övervakning. Biokolpannan sköter inte sig själv utan den kräver tillsyn och engagemang. En biokolpanna passar sig också bäst där det finns ett regelbundet värmebehov, då det är ogynnsamt att stänga av och sätta på pannan allt för ofta, förklarar Richard.

Framtidsplaner

Idag används biokolen framför allt till stadsnära odling, den är nämligen för dyrbar och exklusiv för att sprida ut på åkern, men Richard tittar även på andra möjliga användningsområden. Ett område där biokolen skulle fungera bra är som reningsfilter och det kan även användas som foder till djur. Biokol är nämligen hälsofrämjande för djuren då de både mår bättre av det, släpper ut mindre växthusgaser och gödslet blir bättre.

Foto: Hanna Ekberg

Förutom en del framtidsplaner för biokolen finns även stora planer för Nuntorps Gård. Här vill man fortsätta utveckla gården och göra den än mer attraktiv även för allmänheten. Nästa år firar Nuntorp Gård 80 år som utbildningsarena och då blir det kalas! Richard och Anna tittar även på fler gröna projekt för gården, exempelvis möjligheterna för att investera i ett energilager och en laddlösning för elbilar.

³ Pyrolysis är en teknik som bryter ner organiskt material i en syrefri miljö under hög temperatur.

Klimatklivet är investeringsstödet som gör det möjligt att satsa på fossilfri framtidsteknik och grön omställning. Det kan sökas av företag, kommuner, regioner och organisationer i hela Sverige.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Fakta:

Nuntorp Gård panncentral och kulvertsystem

Förväntad utsläppsminskning: 696 ton CO2 ekvivalenter per år

Beviljat stöd: ca 9,4 miljoner kronor

Storlek på investering: ca 16,6 miljoner kronor

Klimatklivet är investeringsstödet som gör det möjligt att satsa på fossilfri framtidsteknik och grön omställning. Det kan sökas av företag, kommuner, regioner och organisationer i hela Sverige.

Länsstyrelsen
Västra Götaland